

# RETROSPECTIVA EFICIENȚEI PORTARILOR REPREZENTATIVEI RUSIEI LA TURNEELE FINALE ALE CAMPIONATULUI MONDIAL

## THE EFFICIENCY RETROSPECTIVE OF GOALKEEPERS OF THE RUSSIAN REPRESENTATIVE AT THE WORLD CHAMPIONSHIP'S

Roman Călin<sup>1</sup>

### Rezumat

**Introducere.** Pentru câștigarea unui trofeu la nivel mondial în handbalul feminin modern, este necesar ca toți componenții unei echipe reprezentative să aibă o evoluție foarte bună. Aportul portarului la câștigarea unui meci este de cele mai multe ori decisiv, mai ales atunci când ambele echipe sunt de valoare apropiată.

**Ipoteza cercetării:** am presupus că prin studierea eficienței portarului în handbalul de mare performanță, se vor semnala diferite aspecte privind aportul portarului în câștigarea unui titlu mondial.

**Obiectivele cercetării:**

- Analizarea eficienței portarului de handbal la competițiile feminine de nivel mondial;
- Studiarea rolului pe care l-au avut jucătorii portari pentru câștigarea celor trei titluri mondiale consecutive de către reprezentativa Rusiei.

**Metode de cercetare:** analiza literaturii de specialitate; metoda observației; metode statistico-matematice de prelucrare și interpretare a datelor.

**Date rezultate din cercetare:** eficiența jucătorilor portari ai reprezentativei Rusiei a fost de 39% la turneul din 2005; de 40 % pentru turneul din anul 2007 și respectiv de 42 % în cazul câștigării celui de al treilea titlu mondial consecutiv din anul 2009.

**Concluzii:**

- Pentru câștigarea unui titlu mondial la nivelul echipelor reprezentative feminine în handbal, eficacitatea portarilor trebuie să fie de cel puțin 35 %;
- Câștigarea a trei titluri mondiale consecutive în handbalul feminin este o performanță unică, ce nu a fost ușor de realizat fără aportul unor portari de mare valoare.

**Cuvinte cheie:** handbal, echipe reprezentative, campionat mondial, portar, eficacitate

### Abstract

**Introduction:** For winning a World Trophy in the modern women's handball is necessary for all the players of the representative team to have a very good performance. The goalkeeper's role in winning a handball match is most of the times decisive, especially when both teams have almost the same value.

---

<sup>1</sup> Universitatea din Oradea. Adresa de corespondență: Universitatea din Oradea, Facultatea de Geografie, Turism și Sport, Strada Universității, No. 1, 410087 Oradea  
E-mail: croman@uoradea.ro

**The hypothesis of the research:** I assumed that by studying the goalkeeper's efficiency in women's handball will emphasize several aspects regarding the goalkeeper's role in winning a world title.

**The objectives of research:**

- Analyzing the efficiency of the handball goalkeeper at the Women's World Competitions;
- Studying the role the goalkeepers played in winning the three consecutive world titles by the Russian representative.

**Research methods:** the analysis of handball literature; the observing method; mathematical and statistical methods of processing and interpreting data.

**Data resulting from the research:** the efficiency of the Russian goalkeepers was of 39% at the 2005 Championship; of 40% at the 2007 Championship and 42% when winning the third consecutive World titles in 2009.

**Conclusions:**

- For winning a world title the efficiency of the women teams has to be at least of 35%;
- Winning three consecutive world titles in the women's handball is a unique performance that could not have been possible to accomplish without the great goalkeepers.

**Key words:** handball, national teams, world championship, goalkeeper, efficiency

### ***Introducere***

Handbalul fiind un joc sportiv de echipă, desigur că rezultatul final depinde în bună măsură de contribuția adusă de toți jucătorii la îndeplinirea sarcinilor ce le revin în atac și în apărare. Jucătoarei specializate pe postul de portar îi revine, însă o sarcină deosebită, aceea de a rezista asalturilor adversarilor, care prin aruncări puternice, bine țintite, precedate de mișcări înșelătoare, încearcă să-i învingă vigilența și să înscrie. Dacă poarta este „păzită” de un portar dotat cu calități și instruit în mod corespunzător, echipa poate spera să obțină victoria, în condițiile înfruntării unui adversar egal ca forță de joc (Ghermănescu I. K., Gogâltan V, Jianu E., Negulescu I., 1983). Importanța acestui post (cel de portar) în structura de bază a echipei se repercutează în mare măsură asupra performanței întregii echipe. Astfel, importanța postului de portar în determinarea succesului în competiții se concretizează prin următoarele aspecte:

- un portar bun, cu un procentaj ridicat al mingiilor apărute demoralizează adversarii, contribuind în același timp la creșterea încrederii în forțele proprii și a spiritului de echipă;
- calmul, siguranța lui în intervenții, curajul și spiritul său de sacrificiu influențează starea de spirit a coechipierilor, mobilizându-i în „luptă”;
- un portar slab pregătit, insuficient mobilizat și concentrat în joc poate periclita victoria chiar dacă echipa sa este superioară adversarilor din toate punctele de vedere;

- portarul are o foarte mare răspundere în cadrul echipei, deoarece activitatea lui nu se rezumă numai la apărarea porții; el participă la întreaga desfășurare a jocului, având un rol important atât în apărare, cât și în atac;
- evoluția bună în momentele decisive ale unei partide, referindu-ne aici la apărarea loviturilor de la 7m, a contraatacurilor și a aruncărilor la poartă pe final de meci;
- utilizarea alternativă a portarilor în funcție de situație, pentru păstrarea unității de echipă;
- fără portari care să apere cu același randament pe toată durata unui joc sau a unei competiții, fără portari care să poată rezista stresului psihic creat de miza jocului sau a locului în care acesta se desfășoară, nu se pot obține rezultate de valoare.

În literatura de specialitate din România există puține referiri la capacitatea de performanță precum și la aportul portarului la câștigarea unui joc de handbal. Remarcăm lucrarea ”Ultimul apărător” scrisă de Hristache Naom (1983), în care este prezentată activitatea lui Penu Cornel. În lucrările lor, I.K. Ghermănescu (1983), I. Bota (1987), Biro F. (2003, 2010), Sotiriu R. (1995), alocă câte un capitol referitor la progătirea portarilor de handbal (fizic+tehnice), fără a face referiri la capacitatea de performanță a acestuia, respectiv aportul portarului pentru câștigarea unui meci de handbal.

### ***Ipoteza cercetării***

Am presupus că prin studierea eficienței portarului în handbalul de mare performanță, se vor semnaliza diferite aspecte privind aportul portarului în câștigarea unui titlu mondial.

### ***Obiectivele cercetării***

- Analizarea eficienței portarului de handbal la competițiile feminine de nivel mondial;
- Studiarea rolului pe care l-au avut jucătorii portari pentru câștigarea celor trei titluri mondiale consecutive de către reprezentativa Rusiei.

***Scopul lucrării*** îl constituie perfecționarea antrenamentului sportiv în handbal pe baza studierii capacității de performanță a portarilor reprezentativei Rusiei în competițiile internaționale.

### ***Metode de cercetare***

Analiza literaturii de specialitate; metoda observației; metode statistico-matematice de prelucrare și interpretare a datelor.

### ***Date rezultate din cercetare și interpretarea lor***

În Tabelul nr. I, observăm că eficacitatea portarilor reprezentativei Rusiei este de 23 % în cazul aruncărilor la poartă de la 6m, astfel că au fost apărute un total de 9 mingi din 40 de aruncări. Aruncările de pe extremă prezintă un total de 77 de aruncări din care au fost apărute 29 aruncări având o eficiență de 38 %. Aruncările de la 9m au fost în total 130 de încercări din care au fost apărute de către subiectele noastre un total de 82 de aruncări, având o eficacitate de 63%; aruncările de la 7 m dictate împotriva reprezentativei Rusiei au fost în număr de 53 din care au fost apărute 15 aruncări având

o eficacitate de 28%. Au fost efectuate un total de 68 aruncări pe contraatac din care portarii au apărut 13 aruncări, având o eficacitate de 19 % la această rubrică. Aruncările prin pătrundere au fost în număr de 25 din care au fost apărute doar 6 aruncări având o eficiență de 24%. În cazul turneului din anul 2005 au fost apărute în total 154 de aruncări dintr-un total de 393 aruncări, fapt ce a conferi o eficacitate de 39% pentru acest turneu.

Tabel 1 Eficacitatea jucătoarelor portar la C.M. din anii 2005; 2007; 2009.

| Ediția      | Total         | 6 m            | Extremă       | 9 m         | 7 m            | Atac rapid    | Pătrundere    |
|-------------|---------------|----------------|---------------|-------------|----------------|---------------|---------------|
|             | Ap./Ar.       | Ap./Ar.        | Ap./Ar.       | Ap./Ar.     | Ap./Ar.        | Ap./Ar.       | Ap./Ar.       |
| <b>2005</b> | 154 / 393     | 9 / 40         | 29 / 77       | 82 / 130    | 15 / 53        | 13 / 68       | 6 / 25        |
|             | <b>39%</b>    | <b>23%</b>     | <b>38%</b>    | <b>63%</b>  | <b>28%</b>     | <b>19%</b>    | <b>24 %</b>   |
| <b>2007</b> | 154 / 387     | 26 / 73        | 17 / 49       | 85 / 154    | 9 / 42         | 16 / 51       | 1 / 18        |
|             | <b>40 %</b>   | <b>36%</b>     | <b>35%</b>    | <b>55%</b>  | <b>21%</b>     | <b>31%</b>    | <b>6%</b>     |
| <b>2009</b> | 136 / 323     | 20 / 60        | 38 / 67       | 56 / 105    | 4 / 31         | 9 / 38        | 9 / 22        |
|             | <b>42%</b>    | <b>33%</b>     | <b>57%</b>    | <b>53 %</b> | <b>13%</b>     | <b>24%</b>    | <b>41%</b>    |
| Eficiență   | <b>40,33%</b> | <b>30,66 %</b> | <b>43,33%</b> | <b>57%</b>  | <b>20,66 %</b> | <b>24,66%</b> | <b>23,66%</b> |

Legendă : Ap.=aruncări apărute; Ar.=aruncări

În cazul Campionatului Mondial desfășurat în anul 2007, portarii reprezentativei Rusiei au avut un aport însemnat pentru câștigarea titlului mondial. După prelucrarea fișelor de joc, observăm că portarii au un total de 26 intervenții reușite la aruncările de la 6m dintr-un total de 73 de aruncări, având un procentaj de 36%. Aruncările de pe extremă apărute au fost în număr de 17 aruncări dintr-un total de 49 aruncări, având și în acest caz o eficacitate de 35%. Aruncările de la distanță au fost procedeele cu numărul cel mai mare de încercări (154), iar portarii au reușit să apere 85 de aruncări având o eficacitate de 55%. Aruncările de la 7 m apărute au fost în număr de 7 aruncări dintr-un total de 42 aruncări, eficiența fiind de 21 procente. Pe contraatac s-a aruncat de 51 de ori fiind apărute 16 aruncări, eficacitatea fiind de 31 procente. Prin pătrundere au fost apărute doar 1 aruncare dintr-un total de optusprezece aruncări. În concluzie la acest turneu au fost apărute în total 154 de aruncări din 387 aruncări, eficacitatea portarilor fiind de 40 procente.

Din analiza tabelului 1 observăm că la Campionatul mondial din anul 2009 eficacitatea portarilor Rusiei a fost de 33 % la aruncările de la 6m respectiv 57 % la aruncările de pe extremă. În cazul aruncărilor de la 9m eficacitatea este de 53 % fiind urmată de un procent de 13% în cazul aruncărilor de la 7m. Aruncările pe contraatac prezintă o eficacitate de 24% iar aruncările din pătrundere au o eficacitate de 41%. Cel mai mare număr de încercări de finalizare au fost efectuate prin aruncări de la 9m, acestea fiind în total de 105 aruncări urmează aruncările de la 6m cu un total de 63 aruncări. Aruncările de pe extremă prezintă o sumă de 67 de aruncări iar aruncările prin pătrundere au o

valoare de 22 aruncări. Pe contraatac au fost efectuate 38 de aruncări din care au fost apărute de către portari 9 aruncări. Portarii incluși în studiu au reușit să apere 56 de aruncări de la 9m; deasemenea, au apărut 20 aruncări de la 6m. La aruncările de pe extremă au reușit să apere 38 aruncări.

În tabelul 2, prezentăm comparativ eficacitatea portarilor reprezentativelor feminine clasate pe locurile 1-4, la Campionatele mondiale incluse în studiul nostru (edițiile 2005, 2007, 2007).

Tabel 2 Eficacitatea echipelor clasate pe locurile 1-4 la Campionatele Mondiale de handbal feminin din anii 2005, 2007, 2009

| <b>Locul</b><br><b>Ediția C.M.</b> | <b>1</b> | <b>2</b> | <b>3</b>  | <b>4</b> |
|------------------------------------|----------|----------|-----------|----------|
| <b>2005</b>                        | Rusia    | România  | Danemarca | Ungaria  |
| <b>Eficacitatea portarilor</b>     | 39%      | 39%      | 34%       | 40%      |
| <b>2007</b>                        | Rusia    | Norvegia | Danemarca | România  |
| <b>Eficacitatea portarilor</b>     | 40%      | 40%      | 37%       | 34%      |
| <b>2009</b>                        | Rusia    | Franța   | Norvegia  | Spania   |
| <b>Eficacitatea portarilor</b>     | 42%      | 36%      | 40%       | 38%      |

#### Concluzii:

- Pentru câștigarea unui titlu mondial la nivelul echipelor reprezentative feminine în handbal eficacitatea portarilor trebuie să fie de cel puțin 39-40%;
- La aruncările din apropierea semicercului portarii reprezentativei Rusiei au avut o eficacitate pe parcursul celor trei turnee de campionat mondial de 30,66%; la aruncările de pe extremă eficacitatea a ajuns la 57 %, iar la aruncările de la distanță s-a reușit o eficacitate crescută de 57%.
- Importanța acestui post (cel de portar) în structura de bază a echipei se repercutează în mare măsură asupra performanței întregii echipe. Astfel un portar bun, cu un procentaj ridicat al mingiilor apărute demoralizează adversarii, contribuind în același timp la creșterea încrederii în forțele proprii și a spiritului de echipă. Calmul, siguranța lui în intervenții, curajul și spiritul său de sacrificiu influențează starea de spirit a coechipierilor, mobilizându-i în timpul jocului.
- Câștigarea a trei titluri mondiale consecutive în handbalul feminin (2005, 2007, 2009) este o performanță unică, ce nu a fost posibil de realizat fără aportul unor portari de mare valoare.

## **Conflicte de interese**

Nimic de declarat.

## **Precizări**

Lucrarea se bazează pe rezultatele statistice ale International Handball Federation site-ul <http://ihf.info/IHFCompetitions/CompetitionsArchive/WomenWorldChampionships>.

## **Bibliografie**

Abas A. *La poarta de handbal. Bazele științifice ale antrenamentului*, CCPS, București, 1993, p.36-43

Biro F, Roman C. *Handbal – inițiere, ediția a 2-a*. Editura Universității din Oradea, Oradea, 2010, p.98-105

Bota I, Macovei B. *Handbal - Antrenamentul portarului*. Editura Sport-Turism, București, 1983, p.25-30

Bota M, Bota I. *Handbal*. Editura Sport-Turism, București, 1987, p.56-59

Colibaba-Evuleț D, Bota I. *Jocuri sportive, Teorie și Metodică*. Editura Aldin, București, 1998, p.76-79

Ghermănescu I. K. *Handbal*. Editura Sport-Turism, București, 1978, p.89-94

Ghermănescu I.K, Gogâltan V, Jianu E, Negulescu I. *Teoria și metodică handbalului*. Editura Sport- Turism, București, 1983, p.45-49

Sotiriu R, Sotiriu D. *Handbal, Teoria și metodică jocului*. Universitatea Ecologică, București, 1996, p.23-34

Sotiriu R. *Handbal, de la inițiere -la performanță*. Universitatea Ecologică București, 2000, p.39-42

Vick W, Busch H, Fisher G, Kock R. *Pregătirea de handbal în sală*. C.C.P.S., București, 1995, p.13-15

Zamfir G, Florean M, Tonița T. *Handbal, inițiere-consolidare*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2000, p.105-109

Zamfir G, Florean M, Tonița T. *Handbal, Teorie și Metodică*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2001, p.89-107

### **Website-uri vizitate**

[http://www.ihf.info/upload/matchresuts/russia\\_2005/PDF/team\\_roster/RUS.pdf](http://www.ihf.info/upload/matchresuts/russia_2005/PDF/team_roster/RUS.pdf)-accesat în data de 10.10.2012

<http://www.ihf.info/files/PDF/wchfra07/exchange/fra/pdf/RUS.pdf> - accesat în data de 10.10.2012

<http://ihf.info/files/PDF/wch09cn/exchange/cn/pdf/RUS.pdf>- accesat în data de 10.10.2012

